

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 10.
(OR. en)

10071/22

ESPACE 69
CFSP/PESC 756
CSDP/PSDC 351
TRANS 372

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2022. június 10.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 9395/22

Tárgy: Az úrforgalom-irányítás uniós megközelítése
– A Tanács következtetései (elfogadva 2022. június 10-én)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az úrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2021. június 10-i 3877. ülésén fogadott el.

Tervezet – A Tanács következtetései az űrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- A. a Bizottság „Cselekvési terv a polgári, a védelmi és az űripar közötti szinergiákról” című, 2021. február 22-i közleményére¹, amelyben a Bizottság bejelentette, hogy új kiemelt projektként ki fog dolgozni egy űrforgalom-irányítási (STM) uniós stratégiát,
- B. a polgárok szolgálatában álló űrágazatról szóló, 2021. november 26-i tanácsi következtetésekre², amelyekben a Tanács egyrésztől elismerte, hogy a világűr-megfigyelési (SSA) komponens, ideértve az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló rendszert (SST) is, fontos szerepet játszik a meglévő űrinfrastruktúra védelmében, másrésztől hangsúlyozta, hogy folytatni kell az űrforgalom-irányítással kapcsolatos megbeszéléseket, valamint politikai, jogi és technikai szinten intézkedéseket kell tenni annak kialakítására,
- C. a „New Space a polgárok szolgálatában” című, 2021. május 28-i tanácsi következtetésekre³, amelyekben a Tanács hangsúlyozta, hogy a jövőben fontos lesz kidolgozni egy Európára vonatkozó űrforgalom-irányítási megközelítést, valamint irányadó globális normákat megállapítani, továbbá elismerte azokat a lehetőségeket, amelyeket a világűr-megfigyelés területén nyújtott operatív szolgáltatások teremtenek a biztonságos, védett és fenntartható űrtevékenységek támogatása és az európai űrinfrastruktúra védelme terén,

¹ COM(2021)70, 2021. február 22.

² 14307/21.

³ 8956/21.

- D. az „Iránymutatások a globális úrgazdaság alapelveinek meghatározásában való európai részvételhez” című, 2020. november 11-i tanácsi következtetésekre⁴, amelyekben a Tanács hangsúlyozta, hogy erősebb európai koordinált megközelítésre van szükség az úrforgalom-irányítás terén (beleértve a műszaki és az operatív szempontokat is) annak érdekében, hogy Európa fenntartható módon megvédhesse az úrral kapcsolatos érdekeit és az oda irányuló magán- és közberuházásokat, továbbá üdvözölte, hogy az Európai Unió vizsgálja annak lehetőségét, hogy nyilatkozatot tegyen a vonatkozó ENSZ-egyezmények és a világúrral kapcsolatos egyezmények szerinti jogok és kötelezettségek elfogadásáról,
- E. az úrforgalom-irányításról szóló, 2021. november 4-i elnökségi jelentést⁵, amely mérföldkövet jelent a Tanács által jóváhagyott menetrendben, és amelyben az elnökség hangsúlyozta, hogy az úrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítést az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel⁶ összhangban kell kialakítani, és mindeközben tiszteletben kell tartani a tagállamok hatásköreit és azon szándékukat, hogy a jövőben is ők feleljenek az úrforgalom-irányításra vonatkozó szabályok kidolgozásáért, felügyeletéért és végrehajtásáért,
1. ÜDVÖZLI a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU úrforgalom-irányítási megközelítése – Uniós hozzájárulás egy globális kihívás kezeléséhez” című közös közleményét; ÜDVÖZLI az úrforgalom-irányítás e közleményben javasolt munkadefinícióját; azt JAVASOLJA, hogy ez a definíció szolgáljon alapul az EU szintjén folytatott munkához és a nemzetközi megbeszélésekhez való uniós hozzájárulás előkészítéséhez;
 2. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy az úrforgalom-irányítás olyan stratégiai, versenyképességi és innovációs kihívásokat támaszt, amelyeket jobban lehet kezelni, ha a tagállamok intenzívebb párbeszédet folytatnak és összehangolják intézkedéseiket, mégpedig azzal a céllal, hogy megosszák kapacitásaikat, információikat és bevált gyakorlataikat;

⁴ 12851/20.

⁵ 13407/21 + COR1.

⁶ Különösen annak 4. cikke (3) bekezdésével és 189. cikkével összhangban.

3. HANGSÚLYOZZA, hogy a világűr-megfigyelés lényeges elem ahhoz, hogy továbbra is autonóm módon férhessünk hozzá a világűrhez és használhassuk azt, valamint kiemeli, hogy a világűr-megfigyelés operatív képességeinek közös erőfeszítések révén történő fejlesztése és megerősítése szilárd alapot kínál ahhoz, hogy az EU és tagállamai megőrizhessék élvonalbeli helyüket a világ űrhatalmai között;
4. ÜDVÖZLI az összes releváns uniós érdekelttel való konzultációra szolgáló mechanizmust, amelynek célja, hogy – figyelemmel a légi közlekedés sajátosságaira – 2023 elejére összegezni lehessen az űrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítéshez szükséges polgári és védelmi követelményeket, aminek során biztosítani kell a légiforgalmi szolgáltatással való koherenciát; emellett TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy gondoskodni kell arról, hogy az űrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítés összhangban legyen az Unió és a tagállamok biztonsági és védelmi politikáival;

I. Képességeink megerősítése

5. HANGSÚLYOZZA, hogy fontos, hogy az Unió autonóm módon ellenőrizhesse, enyhíthesse és kezelhesse a világűrben való tartózkodás, illetve a világűrbe való bejutás és az onnan való kilépés során felmerülő kockázatokat, és ezzel megvédhesse saját és tagállamai, valamint az uniós vállalatok űrtechnológiai eszközeit, továbbá hogy biztosítsa mind azt, hogy Európa hosszú távon, megbízható és autonóm módon hozzáférhessen a világűrhez, mind pedig a világűr békés, biztonságos és fenntartható használatát;
6. RÁMUTAT, hogy az Unió és tagállamai nemzeti szinten, valamint az uniós SST-konzorciummal és az iparág szereplőivel közösen már kifejlesztett világszintű operatív kapacitásokat az űrmelegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése terén, amely kapacitások kiváló minőségű és operatív szolgáltatásokat nyújtanak, mint például az ütközéshárítás, a visszatérések és a fragmentációk elemzése, és alapul szolgálnak az űrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítés kialakításához;
7. EMLÉKEZTET arra, hogy az uniós SST-konzorcium már több mint 270, alacsony és közepes Föld körüli pályán, valamint geostacionárius pályán mozgó intézményi, kereskedelmi és katonai műholdnak nyújt ütközéshárító szolgáltatásokat, valamint visszatérési szolgáltatásokat – amelyekkel kezeli azokat a kockázatokat, amelyeket az objektumok ellenőrizetlen visszatérése jelent a légterre, valamint a szárazföldi és a tengeri területekre nézve –, továbbá fragmentációs szolgáltatásokat, így például a közelmúltban értékes információt nyújtott egy inaktív műhold szándékos és felelőtlen megsemmisítése nyomán bekövetkezett fragmentációról, vagyis már most is hozzájárul az EU stratégiai autonómiájához és az EU, valamint a tagállamok űrtechnológiai eszközeinek védelméhez;

8. TÁMOGATJA a világűr-megfigyelési képességek és szolgáltatások további fejlesztését az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése, az űridőjárás és a földközeli objektumok terén azzal a céllal, hogy magasabb szintű stratégiai autonómiát lehessen elérni; és AJÁNLJA a jövőbeli uniós beruházási szükségletek felmérését;
9. AJÁNLJA, hogy e célból a jövőbeli SST-partnerség munkája elsősorban a következőkre irányuljon:
 - a) az érzékelőhálózat megerősítése és optimalizálása;
 - b) a meglévő szolgáltatások javítása és új szolgáltatások kialakítása, így például az űrszemét csökkentésének és megsemmisítésének támogatása;
 - c) az operatív uniós SST-adatbázis révén az SST-adatok, így többek között a kereskedelmi adatok megosztásának javítása és felgyorsítása;
 - d) az űrobjektumok európai jegyzékének létrehozása és naprakészen tartása;
10. ELISMERI azt a szerepet, amelyet az Európai Unió Űrprogramügynöksége fog betölteni a jövőben az uniós SST kapcsolattartó pont működtetésében;
11. ARRA ÖSZTÖNZI az uniós STT-konzorcium jelenlegi tagjait és a többi érdeklődő tagállamot, hogy alakítsanak új SST-partnerséget, és ezzel párhuzamosan gondoskodjanak arról, hogy az irányítás átlátható, hatékony és rugalmas maradjon; TÁMOGATJA az új SST-partnerséget, amelyben a hozzáadott érték alapján és az erőfeszítések szükségtelen megkettőzését elkerülve minden tagnak rá szabott feladatokkal és felelősségi körökkel kell rendelkeznie; TÁMOGATJA további tagállamok képességeinek integrálását az uniós STT-be, ami javíthatná a jövőbeli partnerség által nyújtott szolgáltatásokat; és további megbeszéléseket JAVASOL a jövőbeli partnerség jellegéről;

12. ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szorosan együttműködve teremtse meg a fenntartható, virágzó, innovatív és versenyképes uniós ipari és induló innovatív vállalkozásokkal kapcsolatos ökoszisztéma megteremtéséhez szükséges feltételeket, hogy ezzel is támogassa és kiegészítse a jövőbeli uniós SST-partnerség tevékenységeit; ÜDVÖZLI az uniós iparággal és az induló innovatív vállalkozásokkal létrehozott fórumot, amely arra hivatott, hogy biztosítsa a technológia és az innováció terén a termékeny kölcsönhatásokat és azokat a megoldásokat, amelyek az EU versenyképességének előmozdítását és egy SST-ökoszisztéma megszilárdítását célozzák; és arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy az uniós iparággal és induló innovatív vállalkozásokkal közösen végezze el a hozzáadott értéket biztosító szolgáltatások alapos piaci értékelését;
13. arra BUZDÍTJA a jövőbeli uniós SST-partnerséget, hogy az uniós iparággal és induló innovatív vállalkozásokkal folytatott konzultációt követően, a megerősített adatpolitikával összhangban mozdítsa elő az adatok közbeszerzését, aknázza ki jobban a kereskedelmi hozzájárulásokat, és könnyítse meg azoknak a kereskedelmi szolgáltatásoknak a nyújtását, amelyek kiegészítik az operatív közszolgáltatásokat vagy az ilyen szolgáltatásokból származó adatokra épülnek;
14. TÁMOGATJA az űrforgalom-irányítás terén folytatott kutatási és innovációs tevékenységeket; továbbá ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy a CASSINI kezdeményezés keretében vezessen be egyedi intézkedéseket annak biztosítására, hogy az uniós indulós innovatív vállalkozások kellő tőkével rendelkezzenek ahhoz, hogy maradéktalanul ki tudják bontakoztatni innovációs potenciáljukat, és fel tudják venni a versenyt az Unión kívüli, gyorsan növekvő szereplőkkel;
15. ÜDVÖZLI, hogy az Európai Űrügynökség együttműködő félként az űrforgalom-irányítás keretében tevékenységeket folytat olyan területeken, mint az űridőjárás, a földközeli objektumok, az űrszemét csökkentése, így többek között az életciklus végi kezelés és a környezettudatos tervezés, illetve az űrszemét megsemmisítése, például a Föld körüli pályákon nyújtott szolgáltatások, miközben tiszteletben tartja az Unió, annak tagállamai, és az Európai Űrügynökség vonatkozó szerepeit és hatásköreit, és kerüli a szükségtelen párhuzamos erőfeszítéseket;

II. A jogalkotás és szabványosítás koordinációjának ösztönzése

16. TUDATÁBAN VAN annak a szerepnek, amelyet a Bizottság tölthet be a tagállamok által kifejtett, az úrforgalom-irányításra vonatkozó jogszabályok és szabványok kidolgozására irányuló nemzeti erőfeszítések közötti koordináció megkönnyítésében azzal a céllal, hogy – a nemzeti hatáskörök és különösen az úrforgalom-irányításra vonatkozó szabályok kidolgozása, felügyelete és végrehajtása terén a tagállamok által betöltött szerep sérelme nélkül – előmozdítsa az úrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítéssel kapcsolatos nemzeti álláspontok közelítését;
17. JAVASOLJA fontolóra venni megfelelő, fokozatosan megerősíthető nemzeti eszközök, például iránymutatások, szabványok, szabályok vagy jogi előírások elfogadását; továbbá ÜDVÖZLI az eszköztárra irányuló javaslatot, ami hozzájárulhatna egy esetleges közös, a tagállamok által végrehajtandó intézkedéscsomag kialakításához;
18. ÜDVÖZLI azt a javaslatot, amely egy olyan uniós fórum létrehozására irányul, amely biztosítaná a nemzetközi szabványok és iránymutatások kidolgozása során az információk hatékony megosztását és a jobb koordinációt; HANGSÚLYOZZA, hogy ebbe az uniós fórumba be kell vonni a tagállamok és az iparág releváns szakértőit is; ÖSZTÖNZI a tagállamokban a nemzeti szakértelem fejlesztését; valamint ÜDVÖZLI, hogy sikerült azonosítani azokat az esetleges intézkedéseket, amelyekkel a legeredményesebben ösztönözhető az úrforgalom-irányításra vonatkozó nemzetközi iránymutatások és szabványok végrehajtása az interoperabilitás iránti törekvés mellett;
19. JAVASOLJA egy koherens, a jól működő belső piacra alapuló megközelítés kialakítását, mégpedig maradéktalanul figyelembe véve azokat a kockázatokat és előnyöket, amelyekkel egy az úrforgalom-irányításra vonatkozó uniós jogszabály kidolgozása jár az uniós ipar versenyképességére nézve, valamint tiszteletben tartva az Uniónak és tagállamainak vonatkozó hatásköreit; e tekintetben ÚJÓLAG EMLÉKEZTET arra, hogy a kötelezettségek meghatározásakor globális szinten kölcsönösségre van szükség annak érdekében, hogy ne érje hátrány az uniós ipar és induló innovatív vállalkozások versenyképességét;

20. kiemelten TÁMOGATJA az ürszemét csökkentését célzó iránymutatások végrehajtását, hogy a lehető legnagyobb mértékben korlátozni lehessen az új szemét keletkezését egy adott úrrendszer teljes életciklusában, és ezzel meg lehessen valósítani az ürszemétkéntességét célzó úrpolitikát; emellett pedig JAVASOLJA azon manőverek koordinálását célzó iránymutatások, szabványok vagy szabályok kidolgozását, amelyekre azért van szükség, hogy el lehessen kerülni a különböző üzemeltetők aktív objektumai közötti potenciális összeütközéseket;

III. Az EU hangjának megerősítése a nemzetközi szinten

21. JAVASOLJA a terhek nemzetközi szinten való megosztásának előmozdítását, hogy az úrforgalom-irányítás terén jelentkező globális kihívásra választ lehessen adni olyan regionális hozzájárulásokon keresztül, mint az úrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítés, ideértve az úrforgalom-irányítással kapcsolatos adatmegosztás és szolgáltatásnyújtás tekintetében való együttműködést, koordinációt és kommunikációt is;
22. ÜDVÖZLI az ENSZ Világűrbizottsága (UNCOPUOS) és annak albizottságai által végzett munkát; FELSZÓLÍTTJA az Uniót és tagállamait, hogy gyorsítsák fel az UNCOPUOS által megfogalmazott, az ürtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó 21 önkéntes iránymutatás és az ürszemét csökkentését célzó iránymutatások végrehajtását, valamint az Ügynökségek közötti Úrhulladék Bizottság által megfogalmazott, az ürszemét csökkentését célzó iránymutatások végrehajtását, és önkéntes alapon osszák meg egymással az e területen meglévő tapasztalataikat; továbbá mindenekelőtt ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy tartsanak véleménycserét a hosszú távú stratégiával foglalkozó munkacsoport keretében Bécsben folytatott jelenlegi tárgyalásokról;
23. EMLÉKEZTET arra, hogy első lépésként a tagállamok közötti előzetes megállapodásra van szükség ahhoz, hogy a tágabb európai kontextusban és nemzetközi szinten közösen elő lehessen mozdítani egy az úrforgalom-irányításra vonatkozó egységes uniós álláspont kialakítását, megfelelően figyelembe véve a tagállamok és az EU iparának érdekeit; JAVASOLJA, hogy a tagállamok alakítsanak ki közös, a Bizottság és a főképvisező által képviselendő, az úrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítést támogató irányvonalat, szerezzenek több érvényt az EU hangjának az úrforgalom-irányításról szóló lehetséges nemzetközi megbeszéléseken, és adott esetben a tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül működjenek együtt a kulcsfontosságú partnerekkel és harmadik országokkal;

24. ÖSZTÖNZI az EU-t, hogy tegyen nyilatkozatot a vonatkozó ENSZ-egyezmények és a világűrrel kapcsolatos egyezmények – mindenekelőtt az ENSZ mentési megállapodása, az űrobjektumok által okozott károkért való nemzetközi felelősségről szóló egyezmény, valamint a nyilvántartásba vételről szóló egyezmény – szerinti jogok és kötelezettségek elfogadásáról; továbbá ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy dolgozza ki azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek az említett egyezményekben rögzített kötelezettségek teljesítéséhez, különösen a Galileo műholdak nyilvántartásba vételét illetően.
-